

رابطه‌ی ساختاری پیوند با مدرسه با رفتارهای پرخطر در نوجوانان؛ نقش میانجیگری ساختار انگیزشی

عصمت ابراهیمی^۱، خدیجه ابوالمعالی الحسینی^{۲*}، کیانوش هاشمیان^۳

(۱) دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

(۲) دانشیار، دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

(۳) دانشیار، دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران

*نویسنده مسئول: e.brahim4444@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله ۹۷/۰۹/۲۸

تاریخ دریافت مقاله ۹۷/۰۷/۱۷

چکیده

یکی از موارد جدی تهدیدکننده ی سلامت، شیوع رفتارهای پرخطر در میان اقشار مختلف بویژه نوجوانان است. هدف اصلی این پژوهش پیش بینی رفتارهای پرخطر بر اساس پیوند با مدرسه با میانجیگری ساختارهای انگیزشی در نمونه‌ای از نوجوانان دبیرستانی شهر تهران در سال ۹۶-۱۳۹۵ بود. ۴۱۸ نفر از دختران و پسران دوره‌ی دوم دبیرستان‌های تهران از گروه‌های سنی مختلف به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شده و به پرسشنامه‌های رفتارهای پرخطر (زاده محمدی و احمدآبادی، ۱۳۹۰)، ساختار انگیزشی (ککس و کلینگر، ۲۰۰۴)، و پیوند با مدرسه (رضایی شریف، حجازی و همکاران، ۱۳۹۳) پاسخ دادند. برای تحلیل داده‌ها از روش آماری مدل‌یابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار AMOS 21.0 استفاده شد. شاخص‌های برازش حاکی از برازش مناسب الگوی مفهومی با داده‌ها بودند. شاخص برازش مقایسه‌ها (CFI=۰/۹۰۰)، شاخص نیکویی برازش (GFI=۰/۹۰۳)، شاخص نرم شده نیکویی برازش (AGFI=۰/۸۶۱) و ریشه دوم میانگین مجزورات خطای تقریب (RMSEA=۰/۰۸۰) همگی نشان می‌دهند که مقادیر در سطح مطلوب هستند و مدل برازش مطلوبی دارد. به علاوه یافته‌ها نشان دادند اثر مستقیم پیوند با مدرسه بر رفتارهای پرخطر منفی و معنادار، و اثر مستقیم آن بر ساختار انگیزشی انطباقی مثبت و معنادار بود. همچنین اثر مستقیم ساختار انگیزشی انطباقی بر رفتارهای پرخطر منفی و معنادار و اثر مستقیم ساختار انگیزشی غیر انطباقی بر رفتارهای پرخطر، مثبت و معنادار بود.

کلید واژه‌گان: رفتار پرخطر، ساختار انگیزشی، انطباقی، غیرانطباقی، پیوند با مدرسه

مقدمه

پرخاطر افزایش می‌یابد (سامرویل، جونز و کیسی^۲، ۲۰۱۰). در واقع دوره‌ی نوجوانی با تصمیمات و اقدامات غیرمتمرکز مشخص می‌شود و با افزایش شیوع رفتارهای پرخطر و آسیب‌های مختلف مانند خشونت، سوء مصرف مواد، حاملگی ناخواسته و بیماری‌هایی که از راه جنسی منتقل می‌شوند، همراه است (کیسی، جونز و هیر^۳، ۲۰۰۸). گریز از مدرسه، روابط جنسی نامشروع و زود هنگام، بی‌نظمی‌های غذایی، رانندگی پرخطر، تخطی از قانون نظیر تخریب اموال، سرقت، خشونت یا استفاده از سیگار، الکل و مواد نیز به عنوان

از دیدگاه متخصصان بهداشتی و مسایل اجتماعی رفتارهای پرخطر یکی از مهم‌ترین مشکلات تهدیدکننده برای سلامت جسمانی، روان‌شناختی و اجتماعی فرد و جامعه به شمار می‌رود (اکسترنند، چوکاس-برادلی، موهانتی، کراس و همکاران^۱، ۲۰۱۷؛ زاده محمدی و احمدآبادی، ۱۳۸۷). بر خلاف دوره‌ی بزرگسالی و کودکی در دوره‌ی نوجوانی گرایش به رفتارهای

² Somerville, Jones, & Casey

³ Casey, Jones & Hare

¹ Eckstrand, Choukas-Bradley, Mohanty, Cross, et al.

اند. بسیاری از آنان درگیر روابط جنسی بوده‌اند که با حاملگی‌های ناخواسته و خطر ابتلا به ایدز همراه بوده است. ۳۰/۱٪ در طی سه ماه قبل از بررسی، رابطه جنسی داشته و ۱۱/۵٪ در طول زندگی خود با چهار نفر یا بیشتر رابطه جنسی داشته‌اند، ۱۰/۸٪ سیگار و ۷/۳٪ تنباکو مصرف کرده‌اند.

در ریشه‌یابی علل رفتارهای پرخطر عوامل فردی، اجتماعی، خانوادگی و عوامل مربوط به گروه همسال و مدرسه مورد تأکید قرار گرفته‌اند (آسیابانی، ۱۳۹۱؛ علیزادگانی، اخوان تفتی و خادمی، ۱۳۹۶؛ کلوند، فینبرگ و جونز^۷، ۲۰۱۲؛ چاندر^۸، ۲۰۱۷).

در طی دو دهه ی گذشته، متخصصان تربیتی و دست اندکاران سلامت مدرسه، تأکید فزاینده ای داشته‌اند که پیوند با مدرسه عاملی مهم در کاهش احتمال درگیر شدن نوجوانان در رفتارهای خطر آفرین است و نوجوانانی که با محیط‌های آموزشی خود پیوند برقرار کرده‌اند، احتمال کمتری دارد به رفتارهایی نظیر زورگویی، فرار از مدرسه، شرکت در نزاع و اوباشگری دست بزنند (بلوم، ۲۰۰۵). وقتی دانش‌آموزان نسبت به مدرسه احساس دلبستگی کنند، در رفتارهای مخرب درگیر نمی‌شوند و در رفتارهای جامعه پسند مانند تلاش برای موفقیت در مدرسه شرکت می‌کنند (فین، ۱۹۸۹؛ به نقل از هال^۹، ۲۰۱۵) و احتمالاً کمتر در فعالیت‌های مثل مصرف مواد مخدر خود را درگیر می‌کنند. نظریه کنترل اجتماعی هیرشی یکی از اولین نظریه‌هایی است که با بسط پیوند با مدرسه و تشخیص کمبود پیوندهای مدرسه، به عنوان یک عامل اولیه جرم، سر و کار دارد (رویس، جونکمن، بیسیک^{۱۰}، ۲۰۱۶). هیرشی (۱۹۶۹) در نظریه کنترل اجتماعی بیان کرد که جرم و

رفتارهای پرخطر در نظر گرفته می‌شوند (ضرغام حاجبی، پورعبدل و سراوانی، ۱۳۹۵، بسکین و سامرز^۴، ۲۰۰۶) خودکشی نیز مثالی از رفتار پرخطر است (ووتا و منیون^۵، ۲۰۰۴).

بر اساس پژوهشی که توسط دفتر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی وزارت آموزش و پرورش انجام شده، ۵٪ دانش‌آموزان این پایه‌ها حداقل یک بار مواد مخدر مصرف کرده‌اند، ۱۳/۳٪ آنها در معرض خطر مصرف مواد مخدر و ۳۵٪ تجربه حداقل یک بار سیگارکشیدن را دارند و ۸/۷۱٪ آنها در معرض خطر یا آستانه کشیدن سیگار هستند (عباسی، ۲۰۱۴).

بر اساس یافته‌های رشید (۱۳۹۴) کشیدن قلیان (۵۲/۵٪)، تجربه کشیدن سیگار (۳۵/۲٪)، تجربه رابطه جنسی با میل خود (۳۰/۴٪)، کتک کاری در بیرون از خانه (جز مدرسه) (۲۸/۱٪) و تجربه مصرف الکل (۲۷/۴٪) به ترتیب همه‌گیرترین رفتارهای پرخطر و همچنین تجربه مصرف کراک و هروین هر یک با ۱/۵٪، تجربه مصرف کوکابین با ۲٪، تجربه مصرف متادون با ۲/۹٪ و تجربه مصرف تریاک با ۳/۳٪ به ترتیب کمترین میزان شیوع رفتارهای پرخطر را در میان دانش‌آموزان دبیرستانی هستند. نتایج پایش ملی رفتارهای پرخطر جوانان در امریکا که توسط کان، مک مانوس، هریس، شانکلین، فلینت^۶ و همکاران (۲۰۱۶) بر روی افراد ۱۰ تا ۲۴ ساله انجام شد، نشان داد که ۶۱/۳٪ این افراد در حین رانندگی رفتارهای خطرناکی مانند فرستادن پیام یا ایمیل داشته‌اند، ۳۲/۸٪ مصرف الکل و ۲۱/۷٪ مصرف ماری جوانا داشته‌اند. ۱۵/۵٪ مورد خشونت مجازی و ۲۰/۲٪ مورد خشونت در مدرسه بوده‌اند و ۸/۶٪ اقدام به خودکشی کرده-

⁷ Cleveland, Feinberg, Jones

⁸ Chandra

⁹ Hall

¹⁰ Rovis, Jonkman & Basic

⁴ Baskin & Sommers

⁵ Votta, Elizabeth; Manion, Ian

⁶ Kann, MacManus, Harris, Shanklin, Flint

مطالعات مدل تحول اجتماعی سه عنصر مجزای پیوند با مدرسه را تعریف کرده‌اند: دل‌بستگی به مدرسه؛ تعهد به مدرسه؛ و باور به ارزش‌های مدرسه (باندی، پگورو، جانسون^{۱۷}، ۲۰۱۶).

گلاپایگانی، خادمی (۱۳۹۰) در پژوهشی رابطه تعهد به مدرسه، نگرش به مواد مخدر و مصرف آن را در دانش‌آموزان دبیرستانی بررسی کردند و یافته‌های آنان نشان داد که عدم تعهد به مدرسه با نگرش مثبت به مواد و مصرف مواد در دانش‌آموزان، رابطه مثبت و معنا داری دارد. بیرامی، هاشمی، فتحی آذر و علایی (۱۳۹۱)، نیز بین پیوند با مدرسه و زورگویی کردن رابطه‌ی معنا دار منفی پیدا کردند. زراعتی ایده‌لو و رایزن (۱۳۹۳)، در بررسی نقش آموزش و پرورش در پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر، دریافتند که بین متغیرهای پیوند با مدرسه و اعتیاد رابطه قوی و معکوس وجود دارد. خضری، ابراهیمی قوام (۱۳۹۴)، در پژوهش خود به بررسی رابطه‌ی علی پیوند با مدرسه و عملکرد تحصیلی با میانجیگری زورگویی کردن و قربانی بودن پرداختند و دریافتند که پیوند با مدرسه به صورت مستقیم و غیر مستقیم بر عملکرد تحصیلی و برکل فرآیند زورگویی اثر دارد.

توماس، اسمیت (۲۰۰۴)، در پژوهش خود نشان دادند دانش‌آموزانی که رفتارهای پرخطر نشان می‌دهند ارتباط با مدرسه و تعلق به مدرسه ضعیف‌تری را گزارش کردند. از میان دانش‌آموزان پرخطر ۸۰٪ از مدرسه متنفر بودند. نتایج پژوهش شیرز، ادواردز و استانی (۲۰۰۶) نشان داد دانش‌آموزانی که پیوند قوی‌تری با مدرسه دارند، احتمال سوء مصرف مواد در آنها پایین می‌باشد. اوزبای و اوزکان (۲۰۰۶) در مطالعه‌ای که به منظور آزمون نظریه پیوند اجتماعی هیرشی در بزهکاری نوجوانان در دوران دبیرستان انجام دادند به این نتیجه رسیدند که نظریه پیوند اجتماعی

بزه نتیجه پیوندهای ضعیف یا قطع شده با جامعه است. به اعتقاد او چهار عنصر برای پیوند اجتماعی وجود دارد: دل‌بستگی، تعهد، مشارکت و باور. طبق نظریه هیرشی هر کدام از این عناصر همبستگی بالایی با بقیه دارد، طوری که زمانی، یک عنصر ضعیف می‌شود، موجب تضعیف بقیه عناصر خواهد شد (به نقل از جنتل - جنتی، کاریکاری، کیم، هوتچرسون^{۱۱}، ۲۰۱۴). او می‌گوید رفتار سازگارانه نتیجه پیوندهای اجتماعی قوی با جامعه است (کینفلونه، بازون^{۱۲}، ۲۰۱۶). هیرشی در بازنگری نظریه‌ی خود اعلام کرد که پیوند با مدرسه ضعیف نشان دهنده خود کنترلی ضعیف است (گات فردسون و هیرشی، ۱۹۹۰؛ ایوانز و همکاران، ۱۹۹۷). گات فردسون و هیرشی (۱۹۹۰) بیان می‌کنند، مداخلات پیشگیرانه باعث رشد کنترل خود شده و باعث از بین بردن میل به رفتار انحرافی می‌گردد.

مبنای نظری دیگر برای ادعای تأثیر پیوند با مدرسه در کاهش رفتارهای پرخطر، مدل رشد اجتماعی است که گسترش یافته نظریه کنترل است و ادعا می‌کند پیوندهای اجتماعی با دیگران مانع بزهکاری و مشکلات رفتاری می‌شود. این نظریه بوسیله شناسایی سه عامل ضروری که عبارتند از فرصت برای درگیری یا مشارکت^{۱۳}، مهارت برای مشارکت^{۱۴} و تقویت این مشارکت‌ها^{۱۵} (کاتالانو و هاوکینز، ۱۹۹۶؛ به نقل از پگورو، اوینک، لی^{۱۶}، ۲۰۱۶) که در برقرار کردن پیوند اجتماعی ضروری هستند، اظهار می‌کند بعد کلیدی در مدل رشد اجتماعی مشارکت است بدون سطح کافی از مشارکت، پیوندی در درون واحد اجتماعی برقرار نمی‌شود.

¹¹ Gentle-Genitty, Karikari, Kim & Hutcherson,

¹² Silva, Cianflone & Bazon,

¹³ Opportunities For Involvement

¹⁴ Skills for Involvement

¹⁵ Reinforcement For the Involvement

¹⁶ Peguero, Ovink & Li

¹⁷ Bondy, Peguero & Johnson

خود، باورهای مثبت و منفی در مورد نگرانی و تمایل دانش آموزان به سوء مصرف مواد به لحاظ اثرات متقابل پیوند با مدرسه را بررسی کردند و دریافتند که متغیر پیوند با مدرسه اثر مستقیم و معناداری روی تمایل دانش آموزان به سوء مصرف مواد دارد.

برخی نوجوانان در پاسخ به رخداد های محیطی، هشیارانه یا ناهشیارانه به رفتارهای پرخطر پناه می برند. ساختار انگیزشی هر فرد می تواند در مواجهه با شرایط ناگوار زندگی و جلوگیری از اضمحلال گسیختگی، انرژی مورد نیاز را فراهم کند. اگر افراد به شکل غیرواقعیانه به جستجو و تعقیب اهدافشان پردازند و نسبت به دستیابی به اهدافشان بی تفاوت باشند، مشکلات و آسیب های شناختی، هیجانی و رفتاری در آنان بیش تر بروز می کند. لذا برخی از محققان نیز در بررسی آسیب های شناختی، هیجانی و رفتاری، به نقش انگیزش اشاره کرده اند (سلیمانیان، گل پیچ و درودی، ۱۳۹۲؛ لامعی، سپهری شاملو، محمدیان شعرباف، ۱۳۹۳؛ سلیمانیان، فیروزآبادی، ۱۳۹۰؛ لی، هایز^{۱۸} و همکاران ۲۰۱۵؛ ویگفیلد، اکلس، فردریکز^{۱۹} و همکاران ۲۰۱۶). ساختار انگیزشی بیانگر انگیزش فرد، و الگوی شناختی و رفتاری او در دنبال کردن اهدافش است. ککس و کلینگر^{۲۰} نظریه پردازان حیطه ساختار انگیزشی، دو نوع ساختار انگیزشی انطباقی و غیر انطباقی را معرفی کرده اند. افرادی که سبک انگیزشی غیرانطباقی دارند، مشکلاتی در ابراز هیجانات دارند و بیشتر به دنبال اهداف اجتنابی هستند و دستیابی به هدف لذت ناپیزی برای آنان ایجاد می کند؛ و ناکامی در رسیدن به هدف نیز خیلی کم آنان را ناراحت می کند. این افراد کمتر از زندگی احساس رضایت می کنند و انگیزه کمتری برای تغییر رفتار خود دارند؛ در حالی که افراد دارای سبک انطباقی انگیزشی،

نقش مهمی در تبیین بزهکاری نوجوانان در ترکیه دارد. نتایج پژوهش کانینگهام (۲۰۰۷) نیز تأکید دارد که مدارس باید پیوند اجتماعی را از طریق رشد تحصیلی، هیجانی و شایستگی های دانش آموزان ارتقاء دهد. لیبرگ، اکلانند، فریتز، اف کلیتبرگ (۲۰۱۱)، پاینه (۲۰۰۸) در پژوهش های خود نشان دادند که پیوند ضعیف با مدرسه و تعهد ضعیف همچنین پیوند ضعیف با معلمان با بزهکاری بالاتری همراه است. این نتایج برای پسران معنادارتر بود. زایگوفسکی و گونتر (۲۰۱۲)، بیرکنار (۲۰۱۲) نیز رابطه ی معنادار منفی بین پیوند با مدرسه و زورگویی را نشان دادند. وانگ، فردریکس (۲۰۱۴)، آزاگبا و آسبریج (۲۰۱۳) در پژوهش خود نشان دادند که احساس تعلق به مدرسه محافظ قوی دانش آموزان در مقابل تمایل به سیگار کشیدن و سایر رفتارهای پرخطر است و بهبود شرایط محیطی مدرسه که پیوند دانش آموز را با مدرسه افزایش می دهد، می تواند عامل مهمی در کاهش رفتار های پرخطر و ترک تحصیل آنان باشد.

فاین، ماهلر، استینبرگ، فریک، کافمن (۲۰۱۶) در پژوهشی به بررسی تکانشگری و نقش بافت مدرسه، خانه و همسایه در رفتارهای پرخطر دانش آموزان پرداختند. نتایج نشان داد با کنترل ویژگی تکانشگری، دانش آموزانی که بافت و شرایط منفی را در مدرسه، خانه و در همسایگی تجربه می کنند رفتارهای پرخطر بیشتری را گزارش می کنند. فاین، ماهلر، سیمونز، چن، مویزیس، کافمن (۲۰۱۶) در بررسی ارتباط ویژگی های دموگرافیک و دلبستگی به مدرسه با رفتارهای پرخطر دانش آموزان، نشان دادند که دلبستگی به مدرسه برخلاف تنوع ژنتیکی تأثیر معناداری در رفتارهای پرخطر نوجوانان دارد. پیوند با مدرسه می تواند بر پیشرفت تحصیلی و موفقیت دانش آموزان تأثیر داشته باشد (بوندی، جنیفر؛ پگوئرو، آنتونی؛ جانسون، برنت (۲۰۱۶). پوراحسان، فلسفی نژاد، دلاور، فرخی و برجعلی (۲۰۱۶) در پژوهش

¹⁸ Christine S. Lee ,Kathryn N. Hayes

¹⁹ Wigfield, A., Eccles, J. S., Fredricks, J. A.-

²⁰ Cox & Klinger

و ۱۸ ساله شهر تهران در سال ۹۶-۱۳۹۵ بودند. برای انتخاب نمونه با استفاده از روش خوشه‌ای چندمرحله‌ای، ابتدا مناطق ۱، ۵ و ۱۸ به تصادف انتخاب شدند و سپس از هر منطقه دو مدرسه و در مجموع ۶ مدرسه به تصادف انتخاب شد. ری-کاف و کارکولایدز پیشنهاد می‌کنند که برای تعیین حجم نمونه در مدل‌یابی معادلات ساختاری بهتر است به ازای هر پارامتر بین ۵ تا ۳۵ نفر تعیین شوند (ری کاف و مارکولایدز^{۲۳}، ۱۳۹۳؛ ترجمه ایزانلو و همکاران). در این پژوهش ۳۵ پارامتر وجود داشت (یعنی ۲۰ خطای نشانگرها، ۷ مسیر، ۲ خطای درون زاد، ۳ خطای برون زاد و ۳ کوواریانس)، بر این اساس، به ازای هر پارامتر ۱۲ شرکت-کننده در نظر گرفته شد و در مجموع حجم نمونه معادل ۴۲۰ نفر تعیین شد که با بیش برآورد به ۴۳۰ نفر بالغ شد. ۱۲ پرسشنامه به دلیل ناکامل بودن کنار گذاشته شد و داده‌های ۴۱۸ شرکت‌کننده مورد تحلیل قرار گرفت. میانگین و انحراف استاندارد سن شرکت‌کنندگان به ترتیب ۱۶/۸۶ و ۰/۷۳ بود و ۱۸۵ نفر از آنان دختر بودند. ۱۴۳ نفر (۳۴/۲ درصد) در پایه دوم، ۱۹۱ نفر (۴۵/۷ درصد) در پایه سوم و ۸۴ نفر (۲۰/۱ درصد) در پایه چهارم دبیرستان و ۱۷۵ نفر (۴۱/۹ درصد) از آنان در رشته تجربی و ۲۴۳ نفر (۵۸/۱ درصد) در رشته علوم انسانی مشغول به تحصیل بودند.

شرکت‌کنندگان سه پرسشنامه‌ی توانایی‌های شناختی، ساختار انگیزشی و رفتارهای پرخطر را تکمیل کردند. قابل ذکر است که پرسشنامه‌ها با دو روش ترتیب مختلف (با توجه به روش موازنه‌ی متقابل) ارائه شدند.

ابزار اندازه‌گیری: پژوهش حاضر بر اساس پرسشنامه‌های استاندارد می‌باشد. در این پژوهش برای اندازه‌گیری

اهداف واقع‌بینانه‌ای را انتخاب می‌کنند و منابع خود را صرف تعقیب اهداف سالم می‌کنند (کاکس و کلینگر، ۲۰۰۲؛ ۲۰۰۶؛ ۲۰۱۱). برخی مطالعات نشان می‌دهند که ساختار انگیزشی غیرانطباقی گرایش به رفتار پرخطر و ابراز ناسالم هیجانات را پیش‌بینی می‌کنند (ایوانیوشنیا، الکساندرو، موسابیرو^{۲۱}، ۲۰۱۶). فدردی و کاکس^{۲۲} (۲۰۰۸) نقش انگیزه‌های ناسازگار و نقائص توجهی را در پیش‌بینی سوء مصرف الکل مورد توجه قرار داده‌اند.

صمیمی، حیرتی، رامش، کردتمینی (۱۳۹۵) دریافتند که مؤلفه‌های انگیزش درونی، انگیزش بیرونی و بی‌انگیزگی با رفتارهای پرخطر همبستگی دارند و انگیزش درونی ۵۵ درصد از واریانس رفتارهای پرخطر را به صورت منفی و بی‌انگیزگی تحصیلی ۳۱ درصد واریانس رفتارهای پرخطر را به صورت مثبت پیش‌بینی می‌کنند. صادقی، شهری، خالقی‌کیا، اسدیان خرم‌آبادی و پیرانی (۱۳۹۴) دریافتند که راهبردهای منفی تنظیم هیجان، قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده‌ی رفتارهای پرخطر هستند.

از آنجا که شناسایی عوامل تعیین‌کننده‌ی رفتارهای پرخطر در نوجوانان به پیشگیری از این رفتارها در آنان کمک می‌کند و می‌تواند راه‌گشای مداخلات تغییر رفتار در آنان باشد این پژوهش در صدد پاسخ‌گویی به این سؤال است که آیا می‌توان رفتارهای پرخطر در نوجوانان را بر اساس پیوند با مدرسه با میانجی‌گری ساختار انگیزشی در آنان پیش‌بینی کرد؟

روش پژوهش

این مطالعه غیرآزمایشی با روش همبستگی انجام شد. جامعه آماری دربرگیرنده‌ی دانش‌آموزان دختر و پسر ۱۶، ۱۷

²³ Raykov & Marcoulides

²¹ Ivaniushina, Alexandrov & Musabirov

²² Fadardi & Cox

متغیرهای مورد مطالعه از پرسشنامه پیوند با مدرسه، پرسشنامه ساختار انگیزشی و پرسشنامه رفتارهای پرخطر استفاده شد.

پرسشنامه پیوند با مدرسه (SBQ): این پرسشنامه توسط

رضایی شریف و همکاران (۱۳۹۳) برای اندازه گیری پیوند با مدرسه دانش آموزان کلیه مقاطع ساخته شده است. این پرسشنامه با استفاده از ۴۰ سؤال که بر طیف لیکرت ۵ درجه ای قرار دارد، پیوند با مدرسه را در شش مؤلفه ی دلبستگی به مدرسه، دلبستگی به معلم، دلبستگی به کارکنا، مشارکت در مدرسه، باور و تعهد به مدرسه اندازه گیری می کند. رضایی شریف (۱۳۹۳) پایایی این پرسشنامه را با استفاده از روش های آلفای کرونباخ و روش بازآزمایی به ترتیب ۰/۹۳ و ۰/۸۰ گزارش کرده است. روائی محتوا به واسطه ی نظرخواهی از ۵ نفر متخصص روان شناسی تربیتی و تعلیم و تربیت مورد بررسی قرار گرفت که از نظر متخصصان، ابزار روا تشخیص داده شد. روائی پیش بین با محاسبه ی همبستگی بین میانگین تحصیلی با ابزار پیوند با مدرسه و شش خرده آزمون آن بررسی شد که به ترتیب برابر با ۰/۳۱، ۰/۳۴، ۰/۲۶، ۰/۱۶، ۰/۲۴، ۰/۱۶، ۰/۱۶ به دست آمد که در سطح ۰/۰۱ معنی دار هستند. نتایج حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که شش عامل، مجموعاً ۴۹/۱۱ درصد از واریانس کل را تبیین می کنند. واریس رویی سازه SBQ به واسطه ی تحلیل عاملی تأییدی نیز با استفاده از لیزرل ۸/۷ صورت گرفت. شاخص های CFI، AGFI، GFI، به ترتیب برابر با ۰/۹۶، ۰/۸۵، ۰/۸۷ بر برازش مطلوب و مناسب دلالت داشته و شاخص های RMSEA و RMR هر دو برابر با ۰/۰۵۸ بوده و برازش مطلوب مدل برآورد شده را تأیید می کند (رضایی شریف و همکاران، ۱۳۹۳).

پرسشنامه ساختار انگیزشی (اهداف فردی PCI): این

پرسشنامه توسط کاکس و کلینگر (۲۰۰۴) به منظور ارزیابی ساختار انگیزشی طراحی شده است. در این فرم از شرکت

کنندگان خواسته می شود در مورد مهمترین اهدافشان در هر یک از حیطه های زندگی فکر کنند و سپس نظرشان را در باره چگونگی رسیدن به اهدافشان در یازده مقیاس درجه بندی نمره گذاری کنند. حیطه های زندگی که در پرسشنامه اهداف فردی مورد بررسی قرار می گیرند عبارتند از: امور مربوط به خانه، روابط با خانواده و همسر، اوقات فراغت و سرگرمی، عشق و صمیمیت و مسایل جنسی، بهداشت و سلامت، تحولات شخصی، آموزش و تحصیل، مسایل و امور معنوی، مصرف مواد، شغل و مسایل حرفه ای، دوستان و آشنایان. در مطالعات خارجی ضریب همسانی درونی این پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۱ (کاکس و کلینگر، ۲۰۰۲) و ۰/۷۷ (فدردی^{۲۴} و کاکس، ۲۰۰۸) ارزیابی شده است. سلیمانیان و همکاران (۱۳۹۲) نیز ضریب همسانی این پرسشنامه را به آلفای کرونباخ محاسبه کرده و ۰/۸۶ را بدست آوردند. در پژوهش حاضر همسانی درونی با روش آلفای کرونباخ محاسبه گردید که برابر با ۰/۸۲ بدست آمد.

پرسشنامه رفتار پرخطر نوجوانان ایرانی: این مقیاس

توسط زاده محمدی و احمدآبادی (۱۳۹۰) ساخته شده است. در این مطالعه به دلیل این که برخی مولفه های آن متناسب سن دانش آموزان نبود سوال های سه بخش رانندگی پرخطر، خشونت و رفتار جنسی پرخطر انتخاب شد. برای بررسی روائی این پرسشنامه از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. نتایج شاخص های برازش تحلیل عاملی تأییدی که شامل شاخص برازش مقایسه ها (CFI=۰/۹۷)، شاخص نیکویی برازش (GFI=۰/۹۷)، شاخص نرم شده نیکویی برازش (AGFI=۰/۹۵) و ریشه دوم میانگین مجذورات خطای تقریب (RMSEA=۰/۰۲۳) همگی نشان می دهند که مقادیر در سطح مطلوب هستند و مدل برازش مطلوبی دارد. در مطالعات گذشته به طوری که میزان آلفای کرونباخ برای مقیاس کلی

آوری شد. برای پاسخ به فرضیه پژوهش از مدل معادلات ساختاری استفاده شد. آزمون فرضیه از طریق نرم افزار AMOS 21.0 انجام شد.

یافته ها

جدول ۱ میانگین، انحراف استاندارد و ماتریس همبستگی مؤلفه های پیوند با مدرسه (دلبستگی به معلم، دلبستگی به مدرسه، دلبستگی به کارکنان، مشارکت در مدرسه، باور و تعهد به مدرسه)، رفتارهای پرخطر (رانندگی پرخطر، خشونت و رفتار جنسی) و ساختار انگیزشی (ساختار انگیزشی انطباقی و غیر انطباقی) را نشان می دهد.

۰/۹۴۱، رانندگی خطرناک ۰/۷۴۶، خشونت ۰/۷۸۴ و رفتارهای پرخطر جنسی ۰/۸۷۶ بدست آمده است (زاده محمدی، احمدآبادی، ۱۳۸۷). در این مطالعه مقدار آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۵، برای رانندگی پرخطر ۰/۷۸، خشونت ۰/۷۱ و رفتار پرخطر جنسی ۰/۶۵ به دست آمد.

شیوه اجرا: شیوه اجرای این مطالعه بدین صورت بود که با کسب مجوزهای لازم از وزارت آموزش و پرورش با مراجعه به مدارس مختلف که در نمونه گیری به آن اشاره شده است و کسب مجوز از مسئولین مدرسه در ابتدای صبح قبل از شروع کلاس درس از دختران و پسران داده ها جمع

جدول ۱: ماتریس همبستگی متغیرهای تحقیق

متغیرهای تحقیق	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱. پیوند - دلبستگی به معلم	-										
۲. پیوند - دلبستگی به مدرسه	۰/۶۱۵**	-									
۳. پیوند - دلبستگی به کارکنان	۰/۴۴۹**	۰/۵۴۲**	-								
۴. پیوند - مشارکت	۰/۳۶۸**	۰/۴۴۰**	۰/۴۶۰**	-							
۵. پیوند - باور	۰/۵۵۹**	۰/۶۸۹**	۰/۵۴۶**	۰/۴۱۷**	-						
۶. پیوند - تعهد به مدرسه	۰/۴۶۰**	۰/۵۷۱**	۰/۳۸۳**	۰/۳۷۹**	۰/۶۰۰**	-					
۷. ساختار انگیزشی - انطباقی	۰/۲۴۱**	۰/۲۸۴**	۰/۱۶۹**	۰/۲۷۶**	۰/۲۵۵**	۰/۳۳۰**	-				
۸. ساختار انگیزشی - غیر انطباقی	۰/۰۱۹	۰/۰۸۸	۰/۱۳۵**	۰/۰۵۸	۰/۰۵۴	۰/۰۸۱	۰/۲۲۶**	-			
۹. رفتارهای پرخطر - رانندگی پرخطر	۰/۲۲۳**	۰/۲۹۱**	۰/۰۶۷	۰/۱۱۹*	۰/۱۸۱**	۰/۲۸۸**	۰/۰۹۱	۰/۰۶۰	-		
۱۰. رفتارهای پرخطر - خشونت	۰/۲۳۰**	۰/۲۵۹**	۰/۰۳۳	۰/۱۰۱*	۰/۱۵۰**	۰/۳۰۱**	۰/۱۸۵**	۰/۱۱۱**	۰/۳۹۳**	-	
۱۱. رفتارهای پرخطر - رفتار جنسی	۰/۱۲۷**	۰/۳۱۸**	۰/۱۴۲**	۰/۰۵۹	۰/۲۰۱**	۰/۳۱۹**	۰/۱۴۷**	۰/۱۰۳*	۰/۱۶۹**	۰/۳۸۳**	-
میانگین	۲۴/۹۸	۲۸/۵۴	۱۲/۸۷	۱۳/۸۰	۱۶/۸۸	۱۰/۰۸	۴۵/۸۰	۱۲/۸۱	۲۰/۳۱	۱۲/۸۰	۶/۹۵
انحراف استاندارد	۶/۸۷	۸/۶۸	۴/۸۶	۵/۱۵	۶/۰۲	۳/۳۴	۷/۵۴	۲/۷۱	۴/۵۵	۴/۲۰	۳/۱۳

* $p < 0.05$ ، ** $P < 0.01$

های رانندگی پرخطر، خشونت و رفتار جنسی رفتارهای پرخطر همبسته بودند. مؤلفه دلبستگی به کارکنان به صورت منفی و در سطح معناداری ۰/۰۱ با رفتار جنسی رفتارهای پرخطر همبسته بود و مشارکت در مدرسه با دو مؤلفه

براساس نتایج جدول ۱ از بین مؤلفه های پیوند با مدرسه؛ دلبستگی به معلم، دلبستگی به مدرسه، باور و تعهد به مدرسه به صورت منفی و در سطح معناداری ۰/۰۱ با مؤلفه

رانندگی پرخطر و خشونت و رفتارهای پرخطر به صورت منفی و در سطح معناداری ۰/۰۵ همبسته بود. هیچ یک از دو بعد ساختار انگیزشی (انطباقی و غیر انطباقی) با مؤلفه رانندگی پرخطر رفتارهای پرخطر در سطح ۰/۰۵ همبسته نبودند. در مقابل بعد انطباقی آن به صورت منفی و در سطح ۰/۰۱ و بعد غیر انطباقی آن به صورت مثبت و در سطح معناداری ۰/۰۵ با هر سه مؤلفه رفتارهای پرخطر همبسته بودند.

تحلیل مدل

الف) مدل اندازه گیری: در مدل اندازه گیری پژوهش حاضر چنین فرض شده بود که نشانگرهای دل بستگی به معلم، دل بستگی به مدرسه، دل بستگی به کارکنان، مشارکت در مدرسه، باور و تعهد به مدرسه متغیر مکنون پیوند با مدرسه؛ نشانگرهای رانندگی پرخطر، خشونت و رفتار جنسی متغیر مکنون رفتارهای پرخطر؛ نشانگرهای تعهد، خشوندی، تلاش، اطلاعات، کنترل و تمایل متغیر مکنون ساختار انگیزشی انطباقی و نشانگرهای شانس و زمان لازم متغیر مکنون ساختار انگیزشی غیر انطباقی را اندازه گیری می کند. به کارگیری تحلیل عاملی تاییدی با روش براورد بیشینه احتمال^{۲۵} (ML) با استفاده از نرم افزار AMOS 21.0 نشان داد که مدل اندازه گیری با داده های گردآوری شده برازش مطلوبی ندارد. به همین دلیل با ارزیابی شاخص های برازش، مدل اندازه گیری در سه مرحله اصلاح و در نهایت شاخص های برازندگی قابل قبول حاصل شد. جدول ۲ شاخص های برازندگی مدل اولیه و مدل های اصلاح شده را نشان می دهد.

²⁵ -Maximum Likelihood

جدول ۲. شاخص های برازندگی مدل اولیه و مدل های اصلاح شده

RMSEA ^{۲۶}	AGFI ^{۲۷}	GFI ^{۲۸}	CFI ^{۲۹}	(χ^2/df) ^{۳۰}	χ^2	شاخص های برازندگی
۰/۰۹۷	۰/۸۱۱	۰/۸۶۰	۰/۸۵۱	۴/۹۰	۵۵۳/۸۵	مدل اندازه گیری اولیه
۰/۰۸۹	۰/۸۳۸	۰/۸۸۲	۰/۸۷۵	۴/۳۰	۴۸۱/۶۲	اصلاح اول (کوواریانس بین خشنودی، تلاش)
۰/۰۸۵	۰/۸۵۱	۰/۸۹۲	۰/۸۸۸	۳/۹۹	۴۴۳/۰۲	اصلاح اول (کوواریانس بین خشنودی و تمایل)
۰/۰۷۸	۰/۸۶۴	۰/۹۰۸	۰/۹۰۳	۳/۷۱	۴۰۸/۱۰	اصلاح اول (کوواریانس بین خشنودی و اطلاعات)
<۰/۰۸	>۰/۸۵	>۰/۹۰	>۰/۹۰	۵<	>۰/۰۵	نقاط برش قابل قبول ^{۳۱}

^{۲۶} Root Mean Square Error of Approximation (شاخص ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب)

^{۲۷} Adjusted Goodness of fit index (شاخص نکویی برازش تعدیل شده)

^{۲۸} Goodness of fit index (شاخص نکویی برازش)

^{۲۹} Comparative fit index (شاخص برازندگی تطبیقی)

^{۳۰} Normed chi Squire (کای اسکوئر نرم شده)

^{۳۱} بولن (۱۹۸۹) براین باور است که شاخص کای اسکوئر نرم شده کوچکتر از ۵ بیانگر برازش قابل قبول مدل با داده هاست و کلاین (۲۰۱۶) معتقد است ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب کوچکتر از ۰/۰۸، شاخص نکویی برازش تعدیل شده بزرگتر از ۰/۸۵، شاخص نکویی برازش و شاخص برازش تطبیقی بزرگتر از ۰/۹ نشانگر برازش قابل قبول مدل با داده های گردآوری شده است.

برازش یافته است ($\chi^2(df=110) = 408/10$) ، $\chi^2 = 0/903$ ،
 CFI = 0/908 ، GFI = 0/864 ، AGFI = 0/078 و RMSEA = 0/078 .
 جدول ۳ بارهای عاملی استاندارد هر یک از نشانگرهای
 متغیرهای مکنون در مدل اندازه گیری را نشان می دهد.

جدول فوق نشان می دهد که پس از اصلاح مدل اندازه
 گیری اولیه در سه مرحله (با ایجاد کوواریانس بین خطاهای
 نشانگرهای خوشنودی، تلاش، تمایل و اطلاعات) شاخص
 های برازندگی بهبود یافته و با داده های گردآوری شده

جدول ۳. پارامترهای مدل اندازه گیری در تحلیل عاملی تأییدی

متغیرهای مکنون - نشانگر	بارعاملی	متغیرهای مکنون - نشانگر	بارعاملی
	استاندارد (β)		استاندارد (β)
پیوند با مدرسه - باور	0/815**	انگیزش انطباقی - تمایل	0/681**
پیوند با مدرسه - مشارکت در مدرسه	0/540**	انگیزش انطباقی - کنترل	0/891**
پیوند با مدرسه - دل بستگی به کارکنان	0/640**	انگیزش انطباقی - اطلاعات	0/752**
پیوند با مدرسه - دل بستگی به مدرسه	0/848**	انگیزش انطباقی - تلاش	0/615**
پیوند با مدرسه - دل بستگی به معلم	0/698**	انگیزش انطباقی - خوشنودی	0/527**
رفتارهای پر خطر - راندگی پرخطر	0/499**	انگیزش انطباقی - تعهد	0/881**
رفتارهای پر خطر - خوشونت	0/733**	انگیزش غیر انطباقی - شانس	0/375**
رفتارهای پر خطر - رفتارهای جنسی	0/510**	انگیزش غیر انطباقی - زمان لازم	0/530**
		پیوند با مدرسه - تعهد	0/697**

ب) مدل ساختاری: در مدل ساختاری پژوهش حاضر
 چنین فرض شده بود که متغیر مکنون پیوند با مدرسه هم به
 صورت مستقیم و هم با میانجیگری ابعاد انطباقی و غیر
 انطباقی ساختار انگیزشی، متغیر مکنون رفتارهای پرخطر را
 پیش بینی می کند. استفاده از روش مدل یابی معادلات
 ساختاری نشان داد که در مجموع مدل ساختاری به صورت
 قابل قبول با داده های گردآوری شده برازش دارد ($\chi^2(df=37) = 407/37$)
 $\chi^2 = 0/900$ ، CFI = 0/903 ، GFI = 0/861 ، AGFI = 0/078 و
 RMSEA = 0/080. جدول ۴ ضرایب مسیر کل، مستقیم و

براساس نتایج جدول فوق بالاترین بار عاملی
 ($\beta=0/891$) متعلق به نشانگر کنترل انگیزش انطباقی و پایین
 ترین بار عاملی ($\beta=0/375$) متعلق به نشانگر شانس انگیزش
 غیر انطباقی است. از آنجا که بارهای عاملی همه نشانگرها
 بالاتر از 0/32 است، بنابراین منطبق بر دیدگاه تاباچینک و
 فیدل (2007) همه نشانگرها از توان لازم برای سنجش
 متغیرهای مکنون پژوهش حاضر برخوردارند.

غیر مستقیم بین پیوند با مدرسه، ابعاد ساختار انگیزشی و رفتارهای پرخطر را نشان می دهد.

جدول ۴. ضرایب مسیر کل، مستقیم و غیر مستقیم بین پیوند با مدرسه، ابعاد ساختار انگیزشی رفتارهای پرخطر

مسیرها	b	S.E	β	p
ضریب مسیر مستقیم دل بستگی به مدرسه \leftarrow رفتار های پرخطر	-۰/۳۷۵	۰/۱۰۲	-۰/۳۷۴	۰/۰۰۱
ضریب مسیر مستقیم دل بستگی به مدرسه \leftarrow ساختار انگیزشی انطباقی	۰/۱۴۶	۰/۰۲۶	۰/۳۲۶	۰/۰۰۱
ضریب مسیر مستقیم دل بستگی به مدرسه \leftarrow ساختار انگیزشی غیر انطباقی	-۰/۰۸۶	۰/۰۵۳	-۰/۱۵۹	۰/۱۲۸
ضریب مسیر مستقیم ساختار انگیزشی انطباقی \leftarrow رفتار های پرخطر	-۰/۲۸۳	۰/۱۳۴	-۰/۱۲۷	۰/۰۳۸
ضریب مسیر مستقیم ساختار انگیزشی غیر انطباقی \leftarrow رفتار های پرخطر	۰/۳۸۵	۰/۴۰۶	۰/۲۰۸	۰/۰۱۸
ضریب مسیر غیر مستقیم دل بستگی به مدرسه \leftarrow رفتار های پرخطر	-۰/۰۷۵	۰/۰۴۱	-۰/۰۷۴	۰/۰۳۲
ضریب مسیر کل دل بستگی به مدرسه \leftarrow رفتار های پرخطر	-۰/۴۵۰	۰/۰۹۵	-۰/۴۴۸	۰/۰۰۱

مدرسه و رفتارهای پرخطر معین نبود، به همین دلیل فرمول بارون و کنی^{۳۲} (۱۹۸۶)؛ به نقل از مالنکروت و همکاران^{۳۳}، (۲۰۰۶) استفاده شد که نتایج آن در جدول ۵ گزارش شده است.

جدول ۴ نشان می دهد که ضریب مسیر بین ساختار انگیزشی انطباقی و رفتارهای پرخطر منفی ($P < ۰/۰۵$) ($\beta = -۰/۱۲۷$ ، و ضریب مسیر بین ساختار انگیزشی غیر انطباقی و رفتارهای پرخطر مثبت ($P < ۰/۰۵$) ($\beta = ۰/۲۰۸$ ، و در سطح $۰/۰۵$ معنادار است. ضریب مسیر بین پیوند با مدرسه با ساختار انگیزشی انطباقی مثبت و در سطح $۰/۰۱$ معنادار بود ($P < ۰/۰۱$) ($\beta = ۰/۳۲۶$). در مقابل ضریب مسیر بین پیوند با مدرسه و ساختار انگیزشی غیر انطباقی در سطح $۰/۰۵$ معنادار نبود. گفتنی است که ضریب مسیر مستقیم ($P < ۰/۰۱$) ($\beta = -۰/۳۷۴$)، غیر مستقیم ($P < ۰/۰۱$) ($\beta = -۰/۴۴۸$) و کل ($P < ۰/۰۱$) ($\beta = -۰/۴۴۸$) بین پیوند با مدرسه و رفتار پرخطر منفی و در سطح $۰/۰۱$ معنادار بود. با توجه به اینکه ساختار انگیزشی از دو بخش مجزای ساختار انگیزشی انطباقی و غیر انطباقی تشکیل شده بود، بنابراین سهم منحصر به فرد هر یک از آنان در میانجی گری رابطه بین متغیرهای پیوند با

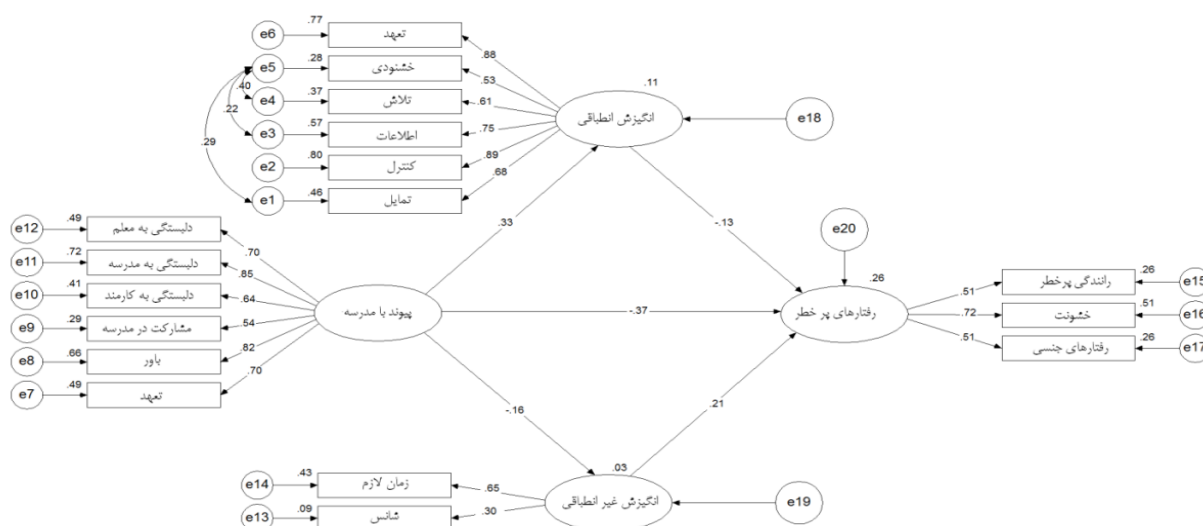
³² -Baron and Kenny

³³ -Mallinckrodt et al

جدول ۵. ضرایب مسیر غیرمستقیم بین پیوند با مدرسه و رفتارپرخطر با میانجیگری ساختار انگیزشی انطباقی و غیر انطباقی

میانجی	a	SEa	b	SEb	a*b	SEab	Z	β
ساختار انگیزشی انطباقی	۰/۱۴۶	۰/۰۲۶	-۰/۲۸۳	۰/۱۳۴	-۰/۰۴۱۴	۰/۰۲۱	-۱/۹۷۲	-۰/۰۴۱
ساختار انگیزشی غیر انطباقی	-۰/۰۸۶	۰/۰۵۳	۰/۳۸۵	۰/۴۰۶	-۰/۰۳۳۱	۰/۰۴۵	-۰/۷۳۵	-۰/۰۳۳

جدول فوق نشان می دهد که ضریب مسیر غیر مستقیم بین پیوند با مدرسه و رفتارپرخطر از طریق بعد انطباقی ساختار انگیزشی منفی و در سطح ۰/۰۵ معنادار است ($p < ۰/۰۵$). در مقابل ضریب مسیر دو متغیر مزبور از طریق بعد غیر انطباقی ساختار انگیزشی در سطح ۰/۰۵ معنادار نبود ($p > ۰/۰۵$, $Z = -۰/۷۳۵$, $\beta = -۰/۰۳۳$). بر این اساس می توان گفت که پیوند با مدرسه نه به واسطه بعد غیر انطباقی ساختار انگیزشی بلکه به واسطه بعد انطباقی آن با رفتار های پر خطر رابطه دارد. شکل ۱ روابط بین پیوند با مدرسه و رفتارپرخطر با میانجیگری ساختار انگیزشی انطباقی و غیر انطباقی را نشان می دهد.

شکل ۱. روابط بین پیوند با مدرسه و رفتارپرخطر با میانجیگری ساختار انگیزشی انطباقی و غیر انطباقی

بحث

هنجارها و ارزش جامعه محسوب می‌شوند. مدارس محیط اجتماعی بزرگی هستند که در آن، دانش آموزان از اعتقادات، ارزش‌ها، معیارها و نگرانی‌های مشترک برخوردارند.

بر اساس نظریه ی کنترل اجتماعی هیرشی پیوندهایی که فرد با افراد یا موسسه‌های اجتماعی دارد، هم‌رنگی با اجتماع را رشد می‌دهد. اگر همه عناصر پیوند اجتماعی؛ دلبستگی، تعهد، درگیر بودن و اعتقاد داشتن، سالم باشند، کودک از قوانین جامعه متابعت خواهد کرد و اگر یکی از عناصر پیوند اجتماعی دارای ضعف باشد، منجر به رفتارهای پرخطر و جرم خواهد شد. نظریه کنترل مفهوم جامعی از پیوند مدرسه به دست می‌دهد و نقص در پیوند با مدرسه را عامل اصلی رفتار پرخطر نوجوانان می‌داند. ابعاد مختلف نظریه پیوند با مدرسه (دلبستگی به مدرسه، دلبستگی به معلمان، دلبستگی به کارکنان، تعهد به مدرسه، مشارکت در مدرسه، باور و ارزش‌ها) از نظر تئوریک و براساس مطالعات انجام شده قادر هستند رفتارهای پرخطر و یزهکاری را پیش بینی نمایند. دلبستگی به این معناست که دانش آموز نسبت به دیگران حساس است. از ابعاد پیوند با مدرسه، دلبستگی به مدرسه است و به احساساتی اشاره دارد که دانش آموز درباره مدرسه دارد. اگر نوجوان نسبت به مدرسه احساساتی سرشار از تعلق، عرق به مدرسه و آرامش در محیط مدرسه داشته باشد کمتر به سراغ رفتارهای پرخطر خواهد رفت. بعد دیگر، دلبستگی به کارکنان است، که به آن ارتباطات بین فردی تجربه شده نوجوان می‌پردازد که در احترام، حرمت، تحسین آموزگاران، کارمندان و مدیران حاصل شده است. در صورتی که دانش آموز با معلمان و سایر بزرگسالان مدرسه ارتباط مناسب و مثبت داشته باشد

هدف از انجام این پژوهش برآزش مدل تبیین گرایش به رفتارهای پرخطر بر مبنای پیوند با مدرسه با میانجی گری ساختار انگیزشی در نوجوانان دبیرستانی شهر تهران بود. نتایج شاخص‌های برآزش مدل مفهومی پژوهش نشان داد که رابطه ی بین متغیرها معنادار است و مقادیر به دست آمده از مقادیر مورد انتظار فاصله زیادی نداشته و مدل مفهومی از برآزش قابل قبول برخوردار است. آزمون مدل ساختاری متغیرهای پژوهش نشان داد که همبستگی بین مؤلفه های پیوند با مدرسه (دلبستگی به معلم، دلبستگی به مدرسه، باور و تعهد به مدرسه به صورت منفی با مؤلفه های رفتارهای پرخطر همبسته بودند. مؤلفه ی دلبستگی به کارکنان به صورت منفی با مؤلفه ی رفتارجنسی رفتارهای پرخطر همبسته بود و مشارکت در مدرسه با دو مؤلفه ی رانندگی پرخطر و خشونت (رفتارهای پرخطر) به صورت منفی همبسته بود. همچنین یافته ها نشان داد ضریب مستقیم، غیرمستقیم و کل بین پیوند با مدرسه و رفتارهای پرخطر منفی و معنادار بود. نتایج مطالعه حاضر مبنی بر ارتباط پیوند با مدرسه با رفتارهای پرخطر همسو با نتایج مطالعات فاین و همکاران (۲۰۱۶)، وانگ، فردریکس (۲۰۱۴)، آزاگبا و آسبرج (۲۰۱۳)، اوزبای و اوزکان (۲۰۰۶) و لیبرگ و همکاران (۲۰۱۱) است..

مدارس نقش مهمی در شکل دادن به ارزش‌ها، هنجارها و فرصت‌های اجتماعی افراد دارند. هر فرد تقریباً ۱۳ سال از زندگی خود را در سیستم آموزشی صرف می‌کند و موسسات آموزشی ابزار اولیه‌ی اجتماعی شدن جوانان محسوب می‌شوند. مدارس هم مسئول آموزش اطلاعات و روش زندگی و هم مسئول ایجاد

مدرسه را در برمی‌گیرد. این موارد روی هم، جو مثبتی در مدرسه فراهم می‌آورند که می‌تواند سبب بهبود نگرش دانش آموز به مدرسه و کاهش رفتارهای پرخطر شود.

یافته‌ها نشان داد که مؤلفه‌های پیوند با مدرسه به صورت مثبت و معنادار با ساختار انگیزشی انطباقی و به صورت منفی و معنادار با ساختار انگیزشی غیرانطباقی همبسته بودند. ضریب مسیر بین پیوند با مدرسه با ساختار انگیزشی انطباقی مثبت و معنادار بود.

بعد انطباقی ساختار انگیزشی به صورت منفی و بعد غیرانطباقی آن به صورت مثبت، با هر سه مؤلفه‌ی رفتارهای پرخطر همبسته بودند. ضریب مسیر بین ساختار انگیزشی انطباقی و رفتارهای پرخطر، منفی، و ضریب مسیر بین ساختار انگیزشی غیرانطباقی و رفتارهای پرخطر مثبت و معنادار بود. کاکس و کلینگر (۲۰۰۲، ۲۰۰۴، ۲۰۱۱) معتقدند فقدان ساختار انگیزشی انطباقی، پیش‌بینی‌کننده‌ی گرایش افراد به برخی رفتارهای پرخطر (سوء مصرف مواد و الکل) است. زیرا افرادی که ساختار انگیزشی انطباقی ندارند، انتظارات غیر واقع‌بینانه‌ای از رفتارهای پرخطر دارند، مانند کسب آرامش، تمرکز، شخصیت یا شجاع بودن که می‌توانند زمینه‌ساز نگرش مثبت و گرایش بیشتر به رفتار پرخطر در آنان شود. نبود ساختارهای انگیزشی انطباقی با افزایش حساسیت نوجوانان به محرکات اجتماعی همراه است، به عبارت دیگر نوجوانان به منظور کسب تأیید و پاداش اجتماعی از سوی همسالان ممکن است برای انجام رفتارهای پرخطر برانگیخته شوند، در نتیجه جستجوی تهدید و ظرفیت خودنظم بخشی در آنان کاهش یافته و احتمال بروز رفتارهای پرخطر افزایش می‌یابد (ارنست و فوج، ۲۰۰۹، برچوالد و پرستین، ۲۰۱۱). این افراد ادراک

احتمال کمتری وجود دارد که به رفتارهای پرخطر و جرم دست بزنند. تعهد به مدرسه به دل بستگی شخصی به فعالیت‌های مدرسه و اولویت‌هایی اشاره می‌کند که مدرسه برای دانش‌آموزان دارد. دانش‌آموزانی با تعهد بالا، اهداف، هنجارها و اخلاقیات مدرسه را بهتر می‌پذیرد و رفتارهای پرخطر را نمی‌پسندد زیرا با ارزش‌های مدرسه ناسازگار هستند و باعث به خطر افتادن دل بستگی و تعهد آنان به مدرسه شود. مشغولیت در مدرسه شامل تعداد ساعاتی است که هر دانش آموز در فعالیتهای فوق برنامه در مدرسه مشارکت می‌کند. هیرشی معتقد است زمانی که دانش‌آموزان در ساختار مدرسه صرف می‌کنند موجب کاهش بروز رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان خواهد شد. باور، پذیرش ارزش‌ها و هنجارهای مدرسه است. فرد هنجارهای قراردادی و قوانین جامعه را می‌پذیرد و به آن احترام می‌گذارد. وقتی که دانش‌آموز قوانین مدرسه را مشروع و معتبر بداند، احتمال کمی دارد که به رفتار پرخطر دست بزند. باور ممکن است با اعتقاد راسخ نسبت به مدرسه مفهوم سازی شود که ارزشی در آموزش وجود دارد. چنانچه درگیری در مدرسه نشان دهنده‌ی رفتاری دل بستگی به مدرسه است، باور، تعهد به مدرسه را نشان می‌دهد.

وجود یک محیط حمایت‌کننده در مدرسه و پیوند با مدرسه، در برابر درگیر شدن در رفتارهای پرخطر، اثرات حفاظت‌کننده دارد. پیوند دانش آموز- معلم و پیوند دانش آموز- مدرسه، نیز مواردی چون حمایت معلم از دانش آموز، کمک به دانش آموز در صورت مواجهه با مشکل، روابط مثبت دوجانبه، احساس دوست داشته شدن توسط معلم، اهمیت دادن به نظرات معلمان توسط دانش آموز، و شنیدن دیدگاه‌های دانش‌آموزان توسط کادر

که تشویق معلم به استفاده از یادگیری مشارکتی موجب افزایش شاخص های انگیزشی و درگیری مرتبط با یادگیری دانش آموزان، از جمله خودکارآمدی تحصیلی می شود. چرا که یادگیری مشارکتی از طریق ایجاد شرایط آموزشی متنوع که زمینه درگیری کلی دانش آموزان را فراهم می کند، باعث افزایش انگیزش، رفتار مثبت کلاسی، گسترش شبکه های اجتماعی و پیشرفت تحصیلی آن ها می گردد که نتیجه آن افزایش انگیزش تحصیلی است (فورلانگ و همکاران، ۲۰۱۳).

نتیجه گیری

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که متغیرهای پیوند با مدرسه و ساختار انگیزشی قادر هستند میزان رفتارهای پرخطر نوجوانان را پیش بینی نمایند. پیوند با مدرسه که به دل بستگی و تعهد دانش آموز به کارکنان مدرسه و آرمان ها و ارزش های مدرسه اشاره دارد، می توان موجب پیوند بیشتر نوجوان با ارزش های مثبت اجتماع (مدرسه) و ایجاد ارتباط قوی نوجوان با بزرگسالان (کارکنان مدرسه) باشد که حاصل آن کاهش رفتارهای پرخطر نوجوانان است.

محدودیت های پژوهش

استفاده از ابزار خودگزارشی می تواند به عنوان محدودیت این پژوهش تلقی شود، و ممکن است به دلیل سوگیری مطلوبیت اجتماعی شرکت کنندگان برای موجه جلوه دادن خود، پاسخ های خود را آگاهانه و یا ناآگاهانه تحریف کرده باشند. به علاوه در این پژوهش به دلیل محدودیت های اجرایی امکان گردآوری داده های مناسب در خصوص رفتارهای پرخطر نوجوانان از والدین، گروه همسال و مشاوران مدارس میسر نشد، و به گزارشات

درستی از تبعات رفتارهای پرخطر ندارند (فتحی و ذاکری پور، ۱۳۹۳؛ و ریچتر، ۲۰۱۰). افرادی که فاقد ساختار انگیزشی انطباقی هستند، از یک سو در گزینش اهداف مناسب مشکل دارند و از دگر سو، تعارض بیشتری را بین اهداف خود تجربه می کنند و بدینسان تلاش و تعهد درخوری برای دستیابی به اهدافشان انجام نمی دهند، و احتمال درگیری آنان در رفتارهای پرخطر در آنان افزایش می یابد.

در تبیین این یافته که پیوند با مدرسه با اثرگذاری بر ساختار انگیزشی بر رفتارهای پرخطر اثر می گذارد، می توان گفت نوجوانان نیاز روانشناختی قوی برای تعلق و دل بستگی دارند و در این میان، مدرسه، منبع مهمی برای تأمین دل بستگی نوجوانان است. نوجوانانی که پیوند محکمی به مدرسه دارند، به احتمال زیادی در زمینه های تحصیلی برانگیخته و موفق هستند چرا که داشتن احساس لذت از تعلق به مدرسه عامل هدایت کننده مهمی به سمت تجربه هیجان های مثبت است و دانش آموزانی که حس بالایی از تعلق به مدرسه و لذت تحصیلی دارند، انگیزه تحصیلی بالایی را در کلاس گزارش خواهند کرد (سحاقی و همکاران، ۲۰۱۵). هیروا (۲۰۱۱) معتقد است بین پیوند با مدرسه و انگیزه تحصیلی دانش آموزان ارتباط معنی داری وجود دارد؛ به طوری که ادراک دانش آموزان از عدم سودمندی کار مدرسه، فعالیت های مرتبط به مدرسه و تبادلات بین همسالان برای مشارکت در مدرسه، باعث کاهش انگیزش تحصیلی آن ها می شود. وی معتقد است که در مقایسه با برنامه های درمانی و اصلاحی، ایجاد تعاملات صمیمانه، حمایتی و پذیرنده بین همسالان در مدرسه به افزایش بیشتر انگیزش تحصیلی دانش آموزان کمک می کند. رایان و پاتریک (۲۰۰۱) نیز معتقدند

تهران. خانواده پژوهی. سال چهارم شماره ۱۳، ۴۷۸-۴۷۳، ۴۸۰-۴۷۰.

- زارعی، اقبال. (۱۳۸۹). واسطه بین سبک های فرزند پروری والدین و رفتارهای پرخطر براساس مقیاس کلونینگر. فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد. شماره ۱۸، ۲۲۴-۲۲۰.

- سلیمانی نیا، لیلا؛ جزایری علیرضا؛ محمدخانی، پروانه (۱۳۸۵). نقش سلامت روان در ظهور رفتارهای پرخطر نوجوانان. فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی، سال پنجم، شماره ۱۹، ۷۸-۱۶.

- سلیمانیان، علی اکبر و فیروزآبادی، عباس. (۱۳۹۰). رابطه ساختار انگیزشی با سلامت روان و نگرش به مواد مخدر در دانشجویان. اعتیادپژوهی. ۵(۲۰): ۲۵-۴۰.

- سلیمانیان، علی اکبر؛ گل پیچ، زینب؛ درودی، حمید (۱۳۹۲). مقایسه تاب آوری رفتارهای پرخطر بر اساس ساختار انگیزشی در نوجوانان. مجله دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی. شماره ۵، تابستان، ۳۹۰-۳۸۸.

- صادقی، حسن؛ شهری، مریم؛ خالقی کیا- دهی، نجمه؛ اسدیان خرم آبادی، زهرا؛ پیرانی، ذبیح (۱۳۹۴) نقش تنظیم هیجان و اشتیاق عاطفی- شناختی یادگیری در پیش بینی رفتارهای پرخطر دانش آموزان، فصلنامه نسیم تندرستی، ۳، ۴۴-۳۷.

- صمیمی، زبیر؛ حیرتی، حبیبه؛ رامش، سمیه؛ کردتمینی، مسلم (۱۳۹۵) نقش انگیزش تحصیلی در تبیین رفتارهای پرخطر دانش آموزان اقشار آسیب پذیر، سلامت روانی کودک، ۳، ۳، ۸۵-۹۵.

- ضرغام حاجبی، مجید؛ پورعبدل، سعید؛ سراوانی، شهرزاد (۱۳۹۵). مقایسه خود تنظیمی انگیزشی و رفتارهای پرخطر در دانش آموزان مبتلا به اختلال نقص

شخصی نوجوانان اکتفا شد. همچنین برخی از گویه های رفتارهای پرخطر توسط آموزش و پرورش حذف گردید.

منابع

- آسیابانی، فرید (۱۳۹۱). اثربخشی برنامه توانمندسازی روانی اجتماعی بر عوامل خطر ساز و حفاظت کننده مصرف مواد و کاهش رفتارهای پرخطر میان نوجوانان در معرض خطر، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت معلم، ۴۳-۵۸، ۵۶-۴۳.

- پارسیان، منیژه (۱۳۹۳). پیش بینی نگرش به مصرف مواد مخدر در نوجوانان بر اساس عوامل خطر ساز تربیتی، خانوادگی با میانجی گری مهارت حل مساله اجتماعی. مجله علوم پزشکی اردیبل، دوره ۱۵، شماره دوم، تابستان، ۱۹۸-۲۰۶.

- پرویزی، س.، احمدی، ف. و پورحسینی ف. ح. (۱۳۹۰). زمینه های اجتماعی بهداشت نوجوانان: یک پژوهش کیفی. فصلنامه پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران. دوره ۲۴، شماره ۶۹، ۱۷-۸.

- رشید، خسرو (۱۳۹۴). رفتارهای پرخطر در بین دانش آموزان نوجوان دختر و پسر شهر تهران و فصلنامه رفاه اجتماعی، شماره ۵۷، تابستان، ۳۶-۳۲، ۴۸.

- ری کاف، تنکو؛ مارکولایدز، جرج ای. (۲۰۰۶). مبانی مدل یابی معادلات ساختاری با تاکید بر برنامه های LISREL، EQS و MPLUS مترجمین: بلال ایزانلو، محسن دهقانی، مجتبی حبیبی عسگرآباد (۱۳۹۳). تهران، انتشارات رشد.

- زاده محمدی، علی. و احمدآبادی، زهره (۱۳۸۷). هم وقوعی رفتارهای پرخطر در بین نوجوانان دبیرستانی شهر

behaviors". *Journal of Adolescent Health*, 38 (5), 609-611.

- Boyer/T (2006), The development of risktaking: A multi perspective review. *Dev.* 6(3): 291- 345

- Casey, B. J.; Jones, R. M.; Hare, T. A. (2008). The adolescent brain. In *Annals of the New York Academy of Sciences* 1124, 111–126. DOI: 10.1196/annals.1440.010.

- Cox, W. M. & Klinger, E. (2002). "Motivational structure: Relationships with substance use and processes of change". *Journal of Addictive Behaviors*, 27, 925-940.

- Cox, W. M. & Klinger, E. (2003). *Handbook of motivational counseling: Motivating people for change*. London: Wiley.

- Cox, W. M., & Klinger, E. (2006). Measuring motivation: the motivational structure questionnaire and personal concerns inventory. *Handbook of motivational counseling: Concepts, approaches, and assessment*, 141-175.

- Cox, W. M., & Klinger, E. (2011). Measuring motivation: The motivational structure questionnaire and personal concerns inventory and their variants. *Handbook of motivational counseling: Goal-based approaches to assessment and intervention with addiction and other problems*, 159-204.

- Elliot, A. Ansrew, j., J., Thrash, M. & Todd, M. (2002). "Approach – avoidance motivation in personality". *Journal of Personality and Social Psychology*, 82, 804-818.

- Eckstrand, K. L.; Choukas-Bradley, S; Mohanty, A; Cross, M; Allen, N. B.; Silk, Jennifer S. et al. (2017). Heightened activity in social reward networks is

توجه/ بیش فعالی و دانش آموزان عادی. مجله دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد. شماره ۳.

- فتحی، یوسف؛ ذاکری پور، غلامرضا (۱۳۹۳). شناسایی علل گرایش روان شناختی نوجوانان به رفتارهای پرخطر و راهکارهای مقابله با آن. فصلنامه علمی- تخصصی دانش انتظامی پلیس پایتخت. سال هفتم، شماره ۲۰، ۹۹-۹۸.

- لامعی، عفت؛ سپهری شاملو، زهره؛ آقا محمدیان شهرباف، حمیدرضا (۱۳۹۳). بررسی ارتباط ساختار انگیزشی و اهمال کاری تحصیلی در دانشجویان کارشناسی شاهد دانشگاه فردوسی مشهد. پژوهش های روان شناسی بالینی و مشاوره، ۴(۱)، ۷۰-۵۵.

- نجاتی، وحید (۱۳۹۲). پرسش نامه توانایی های شناختی: طراحی و بررسی خصوصیات روان سنجی. فصلنامه تازه های علوم شناختی. سال ۱۵، شماره ۲، تابستان، ۱۷-۱۲.

- نجاتی، وحید؛ شیر، اسماعیل (۱۳۹۲). شواهد عصب شناختی نقصان کنترل مهاری و تصمیم گیری مخاطره آمیز در افراد سیگاری. تحقیقات علوم رفتاری. دوره ۱۱، شماره ۱، ۶-۵.

- Abbasi M. "A comparison of effectiveness two methods technique of acceptance and commitment and emotional regulation training on psychological well-being, adjustment and high-risk behaviors in students with dyscalculia". Master Thesis of University of Mohaghegh Ardabili. 2014

- Ahern , N. R" Resiliensy in adolescence student college "A dissertation for the degree of Doctor of Philosophy, University of Delaware 2000.

- Baskin-Sommers, A. & Sommers, I. (2006)."Adolesce health brief: The co-occurrence of substance use and high-risk

- Roditis M, Delucchi K, Cash D, Halpern-Felsher B.(2016).” Adolescents' perceptions of health risks, social risks, and benefits differ across tobacco products”. *Journal of Adolescent Health*. 58(5):558-66.
- Schilt T, Goudriaan AE, Koeter MW, van den Brink W, Schmand B.(2009). “Decision making as a predictor of first ecstasy use: a prospective study”. *Psychopharmacology (Berl)* .203(3): 519-27
- Schulenberg J, Maggs JL, Hurrelmann K.(1999). *Health risks and developmental transitions during adolescence*: Cambridge University Press.
- Somerville, L. H.; Jones, R. M.; Casey, B. J. (2010). A time of change. Behavioral and neural correlates of adolescent sensitivity to appetitive and aversive environmental cues. In *Brain and cognition* 72 (1), 124–133. DOI: 10.1016/j.bandc.2009.07.003
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using Multivariate Statistics (5th ed.)*. New York: Allyn and Bacon.
- Vesalainen, Jukka; Pihkala, Timo(2010). “Motivation structure and entrepreneurial intentions. Frontiers of entrepreneurship research. cture, and substance use”. *Journal of Social and Behavioral Sciences*. 5(19)
- Votta, E; Manion, I. (2004). Suicide, high-risk behaviors, and coping style in homeless adolescent males' adjustment. In *The Journal of adolescent health: official publication of the Society for Adolescent Medicine* 34 (3), 237–243. DOI: 10.1016/j.jadohealth.2003.06.002.
- Wigfield, A., Eccles, J. S., Fredricks, J. A., Simpkins, S., Roeser, R. W., & Schiefele, U. (2015). *Development of achievement motivation and engagement*. Handbook of Child associated with adolescents' risky sexual behaviors. In *Developmental Cognitive Neuroscience* 27, 1–9. DOI: 10.1016/j.dcn.2017.07.004.
- Fadardi JS, Cox WM. (2008).”Alcohol-attentional bias and motivational structure as independent predictors of social drinkers”. *Alcohol consumption. Drug and alcohol dependence*.97(3):247-56.
- Groman SM, James AS, Jentsch JD.(2009). “Poor response inhibition: at the nexus between substance abuse and attention deficit/hyperactivity disorder”. *Neurosci Biobehav Rev* . 33(5): 690-8.
- Guzman, M. R. & Bosch, K. R. (2007). *High-Risk Behaviors Among Youth*. University of Nebraska-Lincoln
- Kloep, M; Guney, M; Cok, F; Simsek, O. (2009).” Motives for risk- taking in adolescence; A ross-cultural study”. *Journal of Adolescence*; 32(1); 51-135
- Lee, Christine S; Hayes, Kathryn N., Jeffery Seitz Rachelle, DiStefano Dawn Connor(2015). “Understanding motivational structures that differentially predict engagement and achievement in middle school” .*International journal of science education*;25, 1-8.
- Lindberg, LD. Boggess, S. Williams, S. (2000), *Multiple Threat: The Cooccurrence of Teen Health Risk Behaviors*.The Urban Institute.
- Mc Nulty, J. K. & Karney, B. R. (2004). “Positive expectations in the early years of marriage: should couples expect the best or brace for the west”. *Journal of Personality and Social Psychology*, 86, 729-743.
- Meyers LS, Gamst G, Guarino AJ.(2006). *Applied multivariate research: Design and interpretation*: Sage.

Psychology and Developmental Science
.3(16), 1-44.

Quarterly Journal of Educational Psychology

Islamic Azad University Tonekabon Branch

Vol. 9, No. 3, autumn 2018, No 35

Journal of Educational
Psychology

The structural relationship between school bonding and high-risk behaviors in adolescents: Mediating role of motivational structure

Esmat Ebrahimi¹, Khadije Abolmaali Alhosseini^{2*}, Kianoush Hashemian²

- 1) PhD student in Educational Psychology, Roodehen Branch, Islamic Azad University, Roodehen, Iran
- 2) Associate Professor, Faculty of psychology and Social Sciences, Roodehen Branch, Islamic Azad University, Roodehen, Iran
- 3) Associate Professor, Faculty of psychology and Social Sciences, Roodehen Branch, Islamic Azad University, Roodehen, Iran

*Corresponding author: e.ebrahimi4444@gmail.com

Abstract

One of the serious health threats is the prevalence of high-risk behaviors among the various strata, especially adolescents. The main objective of this study was to Predict high-risk behaviors based on school bonding by mediating motivational structures in high school adolescents in Tehran. 418 girls and boys in Tehran's second high school from different age groups were selected by quota sampling and responded to the high risk behaviors questionnaire (Zademohammdi & Ahmadabadi , 1390) ,the motivational structure questionnaire (Cox & Klinger , 2004) , and the school bonding questionnaire (Rezaeisharif&Hejazi , 1393) . For data analysis, statistical analysis of structural equation modeling using the AMOS 21.0 software was used. Fit indices indicated the fitting of the conceptual model with the data. The fitting index of comparisons (CFI = 0.900), fitting goodness index (GFI = 0.903), fitted goodness softened index (AGFI 0.861), and root mean square error approximation (RMSEA =0.080) all Show that the values are at the optimal level and that the model has a favorable fit. In addition, the findings showed the direct effect of school bonding on high-risk behaviors was negative and significant, and its direct effect on the adaptive motivational structure was positive and significant. Also the direct effect of adaptive motivational structure on high-risk behaviors was negative and significant and direct effect of non-adaptive motivational structure on high-risk behaviors were was positive and significant.

Key words: High Risk Behavior, Motivational Structure, adaptive, non-adaptive, school bonding
